Handleplan mod racisme, etnisk diskrimination og hadforbrydelser 2027-2030

UDKAST

Indhold

Forord 1
Indledning 2
Målgrupper, fokusområder og tidsramme 3
Begrebsafklaring – med afsæt i dansk og international ret 4
Fokusområder 6
Beskæftigelse og medborgerskab 7
By og bolig 8
Børn og unge 9
Kultur og fritid 10
Socialområdet 12
Sundhed og omsorg 14
Koordinering med nationale og internationale tiltag 15
Koordinering med øvrige handleplaner, strategier og politikker 16
Borgerrådgiveren 17
Litteraturliste 18
Bilag 20
Indsatser som gennemføres i 2027 21
Idékatalog 21

UDKAST

Forord

København er en mangfoldig by. Her bor mere end 180 forskellige nationaliteter, som hver dag bidrager til byens liv og udvikling. Grundlæggende værdier om personlig frihed, lighed for loven og frihedsrettigheder gælder for enhver og skal respekteres af alle. På tværs af forskelle har alle borgere nemlig de samme grundlæggende rettigheder, og ingen må udsættes for forskelsbehandling på baggrund af, hvem de er.

Undersøgelser viser dog, at racisme, diskrimination og hadforbrydelser fortsat forekommer og kan have væsentlige konsekvenser for den enkeltes deltagelse, trivsel og tillid til samfundets institutioner. På den måde modvirker racisme og diskrimination den gode integration og undergraver sammenhængskraften.

Der er ikke noget, der tyder på, at problemerne er mere udbredte i København end i andre storbyer. Som Danmarks hovedstad og landets største kommune har København imidlertid et særligt ansvar for at gå forrest i arbejdet for en åben og inkluderende by. Det indebærer en vedvarende og målrettet indsats for at forebygge racisme og diskrimination og for at styrke lige muligheder og aktiv deltagelse for alle borgere.

Københavns Borgerrepræsentation har besluttet at forlænge handleplanen mod racisme, etnisk diskrimination og hadforbrydelser for perioden 2027-2030. Handleplanen skal sikre lige muligheder for alle borgere, fremme mangfoldighed og styrke medborgerskabet, så alle kan deltage aktivt i fællesskaber på tværs af København. Det gælder i fritidslivet, på skoler, uddannelsesinstitutioner, offentlige institutioner, på arbejds- og boligmarkedet og i alle dele af byens offentlige rum.

UDKAST

Indledning

Københavns Kommunes handleplan mod racisme, etnisk diskrimination og hadforbrydelser blev oprindeligt udarbejdet på baggrund af Borgerrepræsentationens vedtagelse af et medlemsforslag den 16. december 2021 og er med denne handleplan fornyet af Borgerrepræsentationen den XX. februar 2027.

Handleplanen fastlægger en fælles og tværgående ramme for kommunens forebyggende indsatser på området. Den er udarbejdet af en referencegruppe bestående af Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningen (koordinator), Børne- og Ungdomsforvaltningen, Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen, Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen, Socialforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Økonomiforvaltningen. De enkelte forvaltninger har ansvar for implementering af handleplanens initiativer og mål inden for deres respektive områder.

Handleplanen er tiltænkt som en dynamisk paraply for kommunens indsatser mod racisme, etnisk diskrimination og hadforbrydelser. En status for implementeringen forelægges årligt Borgerrepræsentationen. I den forbindelse – og i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger - kan nye, aktuelle initiativer foreslås. Handleplanen kan således løbende tilpasses og udvikles i takt med ny viden, erfaringer og politiske prioriteringer.

I videreudviklingen af handleplanen er relevante aktører blevet inddraget, herunder gennem en offentlig høring, hvor der er indhentet bidrag til den videre kvalificering af handleplanen.

Tak til alle, der har bidrag i udviklingsfasen, og tak til alle, der fremadrettet vil bidrage til, at København er en by, hvor racisme, diskrimination og hadforbrydelser bekæmpes, og hvor etnisk ligebehandling er et grundvilkår.

Den digitale version af handleplanen er tilgængelig på https://diskrimination.kk.dk.

UDKAST

Målgrupper, fokusområder og tidsramme

Målgrupper

Københavns Borgerrepræsentation har besluttet, at handleplanen omfatter racisme, diskrimination og hadforbrydelser på baggrund af etnicitet, race, hudfarve, religion og tro.

Handleplanen retter sig således mod alle borgere og dækker alle former for racisme og etnisk diskrimination. Det omfatter eksempelvis antisemitisme, islamofobi, chikane mod afrodanskere samt personer med grønlandsk eller inuit baggrund, ligesom handleplanen også omfatter fordomme og forskelsbehandling rettet mod personer med majoritetsbaggrund.

Handleplanen dækker desuden borgere, som oplever diskrimination på flere grundlag samtidig (multipel diskrimination), eksempelvis i krydsfeltet mellem etnicitet, hudfarve, religion, seksualitet og køn. Der er i den forbindelse særlig opmærksomhed på de dobbelt-udfordringer, som kan opstå for borgere, der tilhører flere minoritetsgrupper, herunder eksempelvis LGBT+-personer med etnisk minoritetsbaggrund.

[I forhold til seksualitet som selvstændig diskriminationsgrund henvises der til, at Københavns Kommune har en kønsligestillingspolitik, der skal samle og danne ramme for kommunens kønsligestillings- og LGBT+ indsatser. Dertil har Københavns Kommune en Ligestillingsenhed som rådgiver indenfor området. Seksualitet og kønsudtryk (og normer herom) adresseres desuden i Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningens *Handleplan mod negativ social kontrol*.]

Fokusområder

Denne handleplan omfatter følgende fokusområder:

- Beskæftigelse og medborgerskab
- By og bolig
- Børn og unge
- Kultur og fritid
- Socialområdet
- Sundhed og omsorg

Tidsramme

Handleplanen gælder for perioden 2027-2030. Ved periodens udløb kan Borgerrepræsentationen beslutte at forlænge eller revidere handleplanen.

UDKAST

Begrebsafklaring – med afsæt i dansk og international ret

Hvad er racisme, diskrimination og hadforbrydelser?

Handleplanens definitioner af racisme og diskrimination tager afsæt i dansk lovgivning og internationale konventioner.

Racisme

I straffelovens § 266b (den såkaldte ”racismeparagraf”) forstås *racisme* som handlinger, hvor en person trues, forhånes eller nedværdiges på grund af vedkommendes (evt. formodede) race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse eller tro.

Diskrimination

Diskrimination defineres i lov om etnisk ligebehandling §1, stk. 2 og 3 som direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse. *Direkte diskrimination* foreligger, når en person behandles ringere end andre i en tilsvarende situation, mens *indirekte diskrimination* foreligger, når tilsyneladende neutrale bestemmelser eller praksisser stiller personer med en bestemt baggrund ringere.

Hadforbrydelser

Begrebet *hadforbrydelser* indgår ikke eksplicit i straffeloven, men anvendes som en samlet betegnelse for strafbare handlinger, der er motiveret af fordomme og had til en person på grund af (formodninger) om dennes tilhørsforhold til en bestemt gruppe, f.eks. etnicitet eller religion. Begrebet knytter sig særligt til straffelovens § 81 om skærpende omstændigheder på baggrund af hadmotiv og § 266b om truende eller nedværdigende udtalelser mv.

Hvem er beskyttet mod racisme, diskrimination og hadforbrydelser?

Den lovmæssige beskyttelse mod racisme, diskrimination og hadforbrydelser gælder alle personer. Det er således uden betydning, om den person, der udsættes for forskelsbehandling, tilhører en etnisk minoritet eller majoritet (Christoffersen: 2009 s.19).

Det fremgår af straffelovens §81, at det er en skærpende omstændighed ved straffastsættelsen, hvis en gerning har baggrund i andres ”etniske oprindelse eller tro”, mens det af §266 b fremgår, at forhånelse eller nedværdigelse på baggrund af bl.a. race, hudfarve, national eller etnisk oprindelse straffes med bøde eller fængsel indtil to år.

Hvilke love danner grundlag for forbud mod racisme, diskrimination og hadforbrydelser? Retten til ligebehandling er forankret i både internationale konventioner og dansk lovgivning.

UDKAST

Internationalt er beskyttelsen blandt andet fastlagt i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention samt FN's konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination (CERD).

FN's deklaration om oprindelige folks rettigheder (UNDRIP) samt ILO-konvention nr. 169 indeholder bestemmelser om beskyttelse af oprindelige folk.

I dansk ret findes der en række love, som forbyder diskrimination og sanktionerer hadmotiverede handlinger. Overordnet kan der skelnes mellem regler, der gælder på arbejdsmarkedet, og regler, der gælder uden for arbejdsmarkedet.

På arbejdsmarkedet er der beskyttelse mod diskrimination uanset køn, race, religion, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap samt national, social eller etnisk oprindelse.

Uden for arbejdsmarkedet gælder et generelt forbud mod forskelsbehandling på visse kriterier, herunder race og etnisk oprindelse. Derudover gælder der et strafsanktioneret forbud mod forskelsbehandling i erhvervsmæssig og almennyttig virksomhed, herunder i forbindelse med adgang til og betjening på steder, der er åbne for offentligheden.

I relation til denne handleplan er det de dele af det retlige grundlag, som vedrører racisme, diskrimination og hadforbrydelser, og som er relevante for kommunens virksomhed, der er lagt til grund.

Det retlige grundlag:

• Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

• FN's konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination (CERD)

• FN's deklaration om oprindelige folks rettigheder (UNDRIP)

• ILO-konvention nr. 169 af 28. juni 1989 vedrørende oprindelige folk og stammefolk

• Grundloven

• Arbejdsmiljøloven

• Restaurationsloven

• Lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v. (forskelsbehandlingsloven)

• Lov om etnisk ligebehandling

• Racediskriminationsloven

• Straffeloven

UDKAST

Fokusområder

UDKAST

Beskæftigelse og medborgerskab

Arbejdsfællesskabet er ikke blot et af de stærkeste fællesskaber i byen, men også en vigtig ramme for medborgerskab, hvor den enkelte opnår sprogkundskaber, netværk og kendskab til normer i det danske samfund.

Det er derfor afgørende, at der er lige adgang til arbejdsmarkedet, og at diskrimination modvirkes i alle led – fra rekruttering til ansættelse og i dagligdagen på arbejdspladsen. Dette følger ikke mindst af forskelsbehandlingsloven, som forbyder diskrimination på baggrund af bl.a. etnicitet og religion.

Undersøgelser viser imidlertid, at personer med etnisk minoritetsbaggrund, f.eks. med mellemøstlige eller afrikanske navne eller synlige religiøse markører, oftere fravælges i rekruttering, skal sende flere ansøgninger og har sværere ved at opnå praktikpladser og avancement svarende til deres kvalifikationer (Institut for Menneskerettigheder 2023a, 2023b).

Når diskrimination begrænser lige adgang til beskæftigelse og karrieremuligheder, udgør det ikke kun et tab for den enkelte, men for hele samfundet. Det kan føre til lavere indkomst, svagere arbejdsmarkedstilknytning og begrænsede muligheder for social mobilitet. Samtidig betyder det, at vigtige kompetencer, perspektiver og ressourcer ikke udnyttes, hvilket har negative konsekvenser for virksomheder, samfundsøkonomi og byens sammenhængskraft.

Integration og aktivt medborgerskab stiller ikke blot krav til den enkelte, men forudsætter, at alle borgere har lige adgang til byens fællesskaber. Derfor er en målrettet indsats mod diskrimination afgørende, så alle kan deltage aktivt og bidrage til byen. På den måde styrkes medborgerskabet, og vi skaber en by, hvor fællesskab og mangfoldighed går hånd i hånd.

Som myndighed, samarbejdspartner og Danmarks største arbejdsplads har Københavns Kommune et særligt ansvar for at modvirke diskrimination og fremme integration. Det indebærer bl.a. fortsat arbejde med retfærdige og inkluderende rekrutterings- og ansættelsesprocesser samt en målsætning om, at medarbejdersammensætningen i kommunen i højere grad afspejler befolkningen.

Kommunen har i de seneste år opbygget vigtige erfaringer med indsatser mod diskrimination, både internt og i samarbejde med offentlige og private institutioner. Disse erfaringer danner grundlag for det videre arbejde.

UDKAST

By og bolig

En mangfoldig by kræver, at alle borgere har lige mulighed for at bevæge sig frit, opholde sig i byens rum og tage del i byens sociale og kulturelle liv uden at opleve diskrimination. Hertil er det vigtigt at sikre, at alle byens borgere har livsmuligheder og chancer uanset, hvor de bor. Byen – fra gader og pladser til boligområder, restauranter og natteliv – skal være trygge og tilgængelige for alle københavnere.

Dog viser undersøgelser, at etniske minoriteter i København i højere grad end etnisk danske borgere oplever diskrimination i byens rum. Samtidig peger en undersøgelse fra Københavns Kommune på, at både jødiske og muslimske københavnere i højere grad kan føle sig utrygge i det offentlige rum og derfor i nogle tilfælde undgår at skille sig ud (2025). Når borgere oplever diskrimination eller utryghed i byens rum, kan det påvirke deres mulighed for at deltage i byens fællesskaber og svække oplevelsen af at høre til i byen.

Etniske minoriteter bor i højere grad end etniske danskere i udsatte byområder i København. Områderne er i nogle tilfælde præget af lavere oplevet tryghed, mere støj og svagere forbindelser til den øvrige by. Københavns Tryghedsundersøgelse fra 2024 viser fx, at kun 67 % føler sig trygge i udsatte byområder i aften- og nattetimerne mod 90 % i den mest trygge bydel. Samtidig er en større andel af boligerne i disse områder støjplagede. Forbedrede fysiske og infrastrukturelle forhold – udviklet efter principperne for universelt design - i samspil med sociale indsatser kan dermed have betydning for både trivsel, tryghed og mulighederne for at deltage i byens fællesskaber.

Københavns Kommune har en vigtig rolle i at understøtte en by, hvor alle borgere har lige adgang til byens rum, tilbud og fællesskaber. Københavns byrum skal understøtte mangfoldighed og fællesskab og fungere som inkluderende rammer for københavnernes byliv blandt andet ved at styrke sammenhængen mellem byområder og sikre, at byens funktioner og kvaliteter er tilgængelige på tværs af byen. Byens rum skal opleves inviterende, trygge og tilgængelige for alle – uanset alder, køn, etnisk baggrund og funktionsevne. Derfor arbejder kommunen for, at Københavns byrum udvikles med afsæt i universelt design, så de fra starten er tilgængelige og anvendelige for flest mulige.

Byrum skal også skabes med anerkendelse af københavnernes forskellighed. Byens borgere vil ofte noget forskelligt med byens rum, og derfor er det vigtigt, at byrummenes udvikling har blik for denne mangfoldighed. Det er centralt, at forskellige københavneres perspektiver fortsat er tæt inddraget i udviklingen af byen.

Der er allerede erfaringer og samarbejder at bygge videre på. Fremadrettet vil kommunen fortsat arbejde for at forebygge diskrimination i byens rum og styrke trygge og inkluderende by- og boligområder i dialog med civilsamfund, borgere og relevante aktører. Målet er en by, hvor alle københavnere oplever at høre til og have lige mulighed for at deltage i byens hverdagsliv.

UDKAST

Børn og unge

Københavns dagtilbud og skoler er vigtige arenaer i børn og unges hverdag. Det er her, meget af hverdagen leves, og hvor stærke fællesskaber danner ramme om tusindvis af børn og unges udvikling, trivsel og læring. Men selvom det går godt på rigtig mange områder, så er vi stadig ikke i mål.

På skoleområdet viser data bl.a., at 51 pct. af alle elever på landsplan har oplevet mobning relateret til deres hudfarve, religion eller kultur (Etnicitet og mobbedynamikker 2024). Samtidig har forventningsfattigdom, forskelsbehandling og ubevidste bias blandt lærere og skoleledere vist sig at være en central og vedvarende problemstilling på flere folkeskoler i Danmark – også i København (Balvig, Holmberg, Soei 2017; Gilliam 2018; Lagerman 2015; Etnicitet og mobbedynamikker 2024).

På dagtilbudsområdet er der ligeledes eksempler på, at ubevidste bias og forskelsbehandling kan forekomme i samspillet mellem pædagogisk personale, forældre og børn, og der ses ofte også et socialt, etnisk og kønnet mønster i, hvilke børn der falder udenfor og problematiseres (Gilliam & Gulløv 2017; Børnerådet 2025).

Københavns Kommunes Børnesundhedsprofil 2025 viser også, at der fortsat er børn i 6. og 9. klasse, som oplever at blive forskelsbehandlet – bl.a. på baggrund af deres fødeland og/eller hudfarve. Samtidig fremgår det af den nationale trivselsmåling, at børn med ikke-vestlig baggrund i København hyppigere oplever mobning og er mindre glade for deres skole sammenholdt med elever med dansk baggrund. Endelig peger nogle undersøgelser på stigende utryghed blandt jødiske og muslimske børn (Moos-Bjerre Consultants 2025 a og b).

I København skal vi derfor fortsat have høje ambitioner, når det kommer til at sikre trivsel og chancelighed – så alle børn kan udvikle sig, blive dygtige i skolen og opleve lige betingelser. Vi skal sikre, at det at gå i skole og tage en uddannelse kan ske på et fundament af lige rettigheder, gensidig respekt og frihed til at dyrke egen kultur og religion. Og vi skal arbejde for, at dagtilbud og skoler i endnu højere grad er i stand til at genkende, forebygge og håndtere diskrimination og racisme.

Der er nok at tage fat på – men vi er godt på vej. På tværs af dagtilbud og skoler er der fokus på at sikre en høj kvalitet og stærke, mangfoldige børnefællesskaber med plads til forskellighed. Vi tror på, at vi ved at arbejde med fællesskabet, kan skabe et solidt fundament for både trivsel og læring.

Samtidig vil et endnu større fokus på fx målrettet kompetenceudvikling, elevinddragelse, et stærkt forældresamarbejde, forløb under Åben Skole samt bedre og bredere antimobbestrategier på skoler kunne bidrage til, at udviklingen skubbes i en positiv retning.

UDKAST

Kultur og fritid

Kultur- og fritidslivet er en vigtig arena for muligheden for udøvelse af aktivt medborgerskab og karakteriseres ofte som et vigtigt fundament i det danske fællesskab. Dette fordi der knyttes relationer på tværs, og det giver mulighed for at udøve et aktivt medborgerskab. Forskningen på området viser, at fysisk aktivitet og fællesskaber i fx foreninger bidrager til øget trivsel, øget fysisk og mental sundhed, bedre selvværd, forbedret evne til at indgå i sociale sammenhænge samt forbedret koncentrationsevne og indlæring. Det er derfor afgørende, at alle københavnere har mulighed for at tage aktiv del i fritidslivet.

Undersøgelser viser dog, at borgere med etnisk minoritetsbaggrund er mindre aktive i kultur- og fritidslivet end borgere med etnisk dansk baggrund.

Data fra Børnesundhedsprofilen 2025 viser, at 71% af københavnske børn i 6. klasse med forældre født udenfor Danmark er aktive i en idrætsforening en eller flere gange om ugen, mens dette gælder for 82% af børnene med forældre født i Danmark. I 9. klasse er 42% af eleverne med forældre født udenfor Danmark aktive i en idrætsforening en eller flere gange om ugen, mens det er 56% for elever med forældre født i Danmark. Der findes få data på kulturområdet, men Børnesundhedsprofilen 2025 viser, at 13% af børn i 6. klasse med forældre født udenfor Danmark deltager regelmæssigt i kulturelle aktiviteter (teater, musik, spejder mm) i deres fritid, mens dette gælder for 22% af børn med forældre født i Danmark.

DBU har fået gennemført en undersøgelse blandt bl.a. spillere og trænere om deres oplevelse af mangfoldighed og inklusion i dansk fodbold (Diversitet i dansk fodbold (2024)). Her angiver 21% indvandrere/ efterkommere, at de hører diskriminerende/ nedladende sprog vedr. etnicitet i fodboldsammenhænge. Derudover kan Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen konstatere, at der er indberetninger af konkrete utryghedsskabende og uønskede hændelser på baggrund af religiøst tilhørsforhold

Københavns Kommune vil udbrede adfærdskodeks udarbejdet af DBU for at fremme fairplay, inklusion og gensidig respekt samt at holde usportslig og uetisk adfærd ude af fodbolden til fodboldklubberne. Derudover vil Københavns Kommune invitere flere af idrættens organisationer til at deltage i udbredelse af tilsvarende kodeks i øvrige idrætter. Kommunen vil arbejde for at give alle københavnere mulighed for at tage del i kultur- og fritidslivet og muligheden for at udøve et aktivt medborgerskab og sikre, at diskrimination ikke står i vejen for muligheden for deltagelse.

Kultur- og fritidslivet omfatter også nattelivet, som for mange københavnere danner ramme om sociale fællesskaber, kulturelle oplevelser og møder mellem mennesker på tværs af baggrunde.

Derfor arbejder Københavns Kommune med initiativet Charter for et natteliv uden diskrimination, som har til formål at forebygge og bekæmpe diskrimination i nattelivet.

UDKAST

Charteret indgik som en indsats i den tidligere Handleplan mod racisme, diskrimination og hadforbrydelser (2023-2026) og blev lanceret i februar 2024. Charteret indeholder tre konkrete indsatsområder:

• Kommunikation: Tydelig kommunikation om charterets værdier, serveringsstedets adgangskrav og forventninger til gæster.

• Håndtering: Retningslinjer og procedurer for håndtering af diskriminerende hændelser.

• Forebyggelse: Kompetenceudvikling og vidensdeling i branchen med henblik på at forebygge diskriminerende hændelser.

Som en del af indsatsen efterprøves det, om tilsluttede serveringssteder lever op til charterets forpligtelser i praksis. Efterprøvelsen giver samtidig mulighed for at identificere områder, hvor der er behov for yderligere udvikling og kompetenceudvikling blandt de tilmeldte serveringssteder.

Københavns kommune er derudover til stede i nattelivet gennem Natteværter og Tryghedsvagter, som drager omsorg for nattelivets gæster samt bidrager til at forebygge og håndtere utrygge situationer i nattelivet. Både Natteværter og Tryghedsvagter kan rådgive gæster om deres muligheder, hvis de oplever diskrimination i nattelivet.

Københavns Kommune vil fortsat arbejde for at udbrede Charter for et natteliv uden diskrimination og styrke indsatsen for, at alle københavnere kan færdes trygt og deltage i nattelivet uden at blive udsat for diskrimination.

UDKAST

Socialområdet

For minoritetsetniske børn, unge og familier i social udsathed kan flere og komplekse sociale problemstillinger være gældende på samme tid. Dette kan være i form af f.eks. psykiske lidelser, misbrug, kriminalitet, fattigdom, vold i nære relationer og/eller fysiske helbredsproblemer.

Sammenfaldet af sociale udfordringer og tilbagevendende oplevelser med racisme, etnisk diskrimination og hadforbrydelser kan betyde, at denne gruppe af borgere møder en række barrierer, som kan være med til at forværre deres sociale situation. Samtidig kan negativ social kontrol i nære relationer gøre det vanskeligere at opsøge og modtage hjælp. Det generelle princip i serviceloven og barnets lov er, at hjælp tilbydes på baggrund af borgerens behov. Københavns Kommune arbejder derfor for, at borgerne hurtigt og mindst indgribende skal hjælpes mod øget livsmestring - uanset etnisk baggrund, race samt religion og tro.

Undersøgelser viser, at minoritetsetniske børn og unge er mere tilbøjelige til at være udsatte end jævnaldrende med etnisk dansk baggrund (VIVE, 2022), og at mandlige indvandrere og efterkommere er overrepræsenterede i de mest udsatte grupper sammenlignet med mænd med dansk oprindelse (VIVE, 2024). Borgeres etnicitet kan også påvirke deres adgang til offentlige ydelser eller service (Institut for Menneskerettigheder, 2023).

I nogle tilfælde kan social udsathed og æresrelaterede konflikter hænge sammen. Undersøgelser viser, at negativ social kontrol forekommer i etniske minoritetsmiljøer og i lukkede religiøse miljøer (ALS Research, 2018; Børns Vilkår, 2019). Og ofte er det børn og unge, der er i risiko for at blive udsat for negativ social kontrol. Dog findes der ikke præcise tal vedr. antallet af personer udsat for dette i Danmark. Fælles for unge, som får behov for et ophold på et RED-Safehouse, som er særligt sikre krisecentre for unge udsat for æresrelaterede konflikter, er ofte en opvækst med få økonomiske og sociale ressourcer og udsathed (VIVE, 2023).

Københavns Kommune har ifølge barnets lov ansvaret for tidlig opsporing, forebyggelse og støttende indsatser til børn, unge og deres familier, samt rådgivning og konflikthåndtering i tilfælde af negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter. Er der mistanke om, at et barn eller en ung har behov for hjælp og støtte, skal der ifølge barnets lov foretages en screening for at sikre, at barnet eller den unge tilbydes den rette hjælp hurtigst muligt. Hvis der er tegn på æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol, har kommunen pligt til at foretage en risikovurdering, inden barnets eller den unges forældre og netværk inddrages i sagen.

Københavns Kommune har derudover særlige indsatser rettet mod udsatte borgere med grønlandsk baggrund. Københavns Kommune arbejder for at sikre, at langt flere nyankomne grønlændere i udsathed eller i risiko herfor får den rådgivning og støtte, som de har ret til og krav på som borgere i Rigsfællesskabet. Dette indebærer bl.a. etablering

af huset ’Assak’, der skal fungere som indgangsport til de forskellige indsatser og tiltag rundt omkring i Københavns Kommune for socialt udsatte grønlændere. Huset skal være med til at forebygge, at udsatte grønlændere, som ankommer uden en plan for, hvordan de skal klare sig i København, havner i yderligere udsathed.

Københavns Kommune arbejder kontinuerligt på at styrke medarbejdernes kompetencer og inddrage relevante fagpersoner i samarbejdet med minoritetsetniske borgere for at sikre, at borgeren får den rette hjælp. Samtidig er der fokus på at styrke samarbejdet mellem civilsamfundet og kommunen om at udvikle nye sociale løsninger for sårbare og udsatte borgere.

UDKAST

Sundhed og omsorg

Sundhed og trivsel spiller en vigtig rolle for den enkeltes livskvalitet, og derfor arbejder Københavns Kommune for at mindske den sociale ulighed i sundhed, så alle får lige muligheder for at leve det liv, de ønsker. Derfor vil der fortsat være fokus på at sikre lige adgang til sundheds- og plejetilbud, der matcher alle borgere – uanset livs- og helbredssituationer, behov, ressourcer eller præferencer.

Københavns Kommune har et særligt fokus på minoritetsetniske ældre. Det forventes, at 20 % af alle borgere over 65 år vil have minoritetsetnisk baggrund i 2040.

Undersøgelser viser, at mange minoritetsetniske ældre har svært ved at tilgå, forstå og handle på tilgængelig sundhedsinformation. Det kan skyldes sprogbarrierer, og at der ofte er ingen eller få fra de ældres eget netværk, der har erfaringer med et ældreliv i Danmark. Konsekvensen er, at gruppen ofte får sen eller utilstrækkelig hjælp. For at ændre dette vil Københavns kommune styrke formidlingen af sundhedsinformation, så minoritetsetniske ældre nemmere kan tilgå og handle på den og dermed i højere grad kan opnå den rette hjælp tidligst muligt.

Nogle minoritetsetniske ældre kan have særlige ønsker og behov, som hænger sammen med deres kultur og religion. Det er ikke altid noget, medarbejderne har stor erfaring med, men det kan være vigtigt at forstå for at kunne give den rette støtte. Derudover kan sprogbarrierer og manglende kendskab til systemet skabe utryghed for de ældre i mødet med medarbejderne og skabe en utilsigtet oplevelse af racisme eller diskrimination. Dette stiller særlige krav til medarbejdere, som kan være svære at imødekomme. Derfor vil Københavns Kommune stræbe efter, at minoritetsetniske ældre og deres pårørende, mødes af medarbejdere, der har god kulturforståelse samt interkulturelle kompetencer til at bygge bro mellem mennesker med forskellige kulturelle baggrunde.

Undersøgelser viser desuden, at mere end hver femte ældre med etnisk minoritetsbaggrund oplever ensomhed og ikke er aktive i seniorfællesskaber, hvilket kan føre til dårlig mental trivsel. Begrænsede danskkundskaber og en begrænset økonomi er nogle af de barrierer, som kan udfordre de ældre i at deltage i fællesskaber. Københavns Kommune vil arbejde for, at alle minoritetsetniske ældre får mulighed for at blive del af et meningsfuldt fællesskab.

UDKAST

Koordinering med nationale og internationale tiltag

En række danske og europæiske myndigheder har i de senere år udarbejdet handlingsplaner og strategier med fokus på at forebygge og bekæmpe racisme og diskrimination. Det gælder bl.a. den nationale handlingsplan mod antisemitisme (2022, styrket i 2025), den nationale handlingsplan mod racisme (2025), den nationale LGBT+-handlingsplan (2026) samt Den Europæiske Unions anti-racismestrategi 2026–2030 (2026).

Disse initiativer har til formål at modvirke racisme og diskrimination bredt i samfundet og omfatter indsatser på tværs af centrale områder som arbejdsmarked, uddannelse, kulturliv og civilsamfund. Samtidig er der fokus på at styrke viden om racismens og diskriminationens former, omfang og konsekvenser.

Implementeringen af Københavns Kommunes handleplan mod racisme, etnisk diskrimination og hadforbrydelser i perioden 2027–2030 vil ske i samspil med og med inspiration fra disse nationale og europæiske initiativer.

UDKAST

Koordinering med øvrige handleplaner, strategier og politikker

Implementeringen af Københavns Kommunes handleplan vil ske i tæt sammenhæng med øvrige relevante kommunale indsatser.

Det omfatter bl.a. Københavns Kommunes *Sikker By-strategi*, *Integrations- og medborgerskabspolitik*, *Restaurations- og nattelivsplan* samt Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningens I*ntegrationshandleplan*, *Handleplan mod negativ social kontrol* og *Handleplan mod ekstremisme*.

Handleplanen bygger desuden videre på Københavns Kommunes tidligere indsatser på området, herunder handleplanen for perioden 2023-2026 samt den ældre *Handleplan mod diskrimination* (2016), som indeholdt indsatser rettet mod diskrimination i nattelivet samt tiltag målrettet unge københavnere.

UDKAST

Borgerrådgiveren

Københavnere, som oplever at blive udsat for diskrimination af Københavns Kommune, kan klage over kommunen. Det kan ske ved henvendelse til Borgerrådgiveren, som er en del af Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion.

Borgerrådgiveren har en diskriminationshotline 80 30 20 20, hvor man kan få rådgivning, bistand og vejledning om rettigheder og klagemuligheder.

Borgerrådgiveren kan også tage imod klager om diskrimination i forhold til kommunens sagsbehandling og medarbejdernes adfærd og hjælpe med opfølgningen på sådanne klager.

Man kan også kontakte Borgerrådgiveren på 33 66 14 00, og man kan klage til Borgerrådgiveren her: Klag til Borgerrådgiveren | Københavns Kommune

UDKAST

Litteraturliste

Als Research. (2018). *Omfang og karakter af negativ social kontrol i grundskolens 6.-8. Klasse*. København: Als Research.

Balvig, F., Holmberg, L., & Soei, A. (2017). *Tingbjergundersøgelsen: Om risikoadfærd og sociale overdrivelser blandt børn og voksne i Brønshøj og Tingbjerg* (s. 35). København: AFFORD.

Børnerådet. (2025).List of Issues Prior to Reporting Børnerådet, Danmark Juli 2025. København: Børnerådet.

Børns Vilkår. (2019). *Negativ social kontrol – erfaringer fra BørneTelefonen*. København: Børns Vilkår.

Gilliam, L. (2018). *Minoritetsdanske drenge i skolen: Modvilje og forskelsbehandling* (Vol. 17). Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.

Gilliam, L. & Gulløv, E. (2017): *Civilisering og Distinktioner. Med Nobert Elias i Skole og Børnehavne*. Tidsskrift for professionesstudier vol 13,24.

Institut for Menneskerettigheder. (2023a). *Minoritetsetniske elever fravælges til oplæring: Analyse april 2023*.

Institut for Menneskerettigheder. (2023b). *Oplevet etnisk diskrimination i Danmark*.

Institut for Menneskerettigheder & Børns Vilkår. (2024). *Etnicitet og mobbedynamikker: Skolebørns oplevelser*.

Københavns Kommune. (2025a). *Muslimernes oplevelse af livet i København efter d. 7. oktober 2023*.

Københavns Kommune. (2025b). *Jøders oplevelse af livet i København efter d. 7. oktober 2023*.

Københavns Kommune. (2024). *Tryghedsundersøgelse '24*.

Københavns Kommune. (2025). *Børnesundhedsprofilen 2025: En spørgeskemaundersøgelse om sundhed, trivsel og fritidsliv blandt børn på københavnske skoler*.

Lagermann, L. C. (2015). Etnicitet, skoleliv og læring: Gennem marginalisering og overskridende læring fra et perspektiv af levet ungeliv. *Unge Pædagoger*, (4), 67–76.

VIVE. (2022). *Udsatte børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund i Danmark*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

VIVE. (2023) *Tidlige tegn på æresrelaterede konflikter*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

UDKAST

VIVE. (2024). *Social udsathed blandt indvandrere og efterkommere i Danmark*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

UDKAST

Bilag

UDKAST

Indsatser som gennemføres i 2027

I 2027 gennemfører/støtter Københavns Kommune flere tiltag, som har fokus på at modvirke racisme, etnisk diskrimination og hadforbrydelser. Under de konkrete tiltag er det politiske udvalg, som har ansvar for tiltaget, angivet med parentes.

-
-

UDKAST

Idékatalog

Idékataloget er udarbejdet på baggrund af en offentlig høring og med input fra en følgegruppe med civilsamfundsrepræsentanter. I forbindelse med behandling af

handleplanen på møder i november 2026 har de syv politiske fagudvalg i Københavns Kommune godkendt følgende indsatser, som kan gennemføres, forudsat at der opnås finansiering:

Beskæftigelse og medborgerskab

-
-

By og bolig

-
-

Børn og unge

-
-

Kultur og fritid

-
-

Socialområdet

-
-

Sundhed og omsorg

-
-

UDKAST